

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudkyně Mgr. Ivety Postulkové v právní věci žalobce **JUDr. M. A., MJur**, bytem v X, proti žalovanému **Hlavnímu městu Praha**, se sídlem v Praze 1, Mariánské náměstí 2/2, v řízení o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalovaného spočívajícího v provedení odstranění motorového vozidla z vozovky z důvodu podezření na spáchání přestupku podle silničního zákona

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žaloba

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal proti Magistrátu hl. m. Prahy určení, že zásah provedený strážníkem Městské policie hl. m. Prahy, dne 30. 4. 2022, spočívající v nařízení odtahu vozidla RZ X z ulice Perucká 30 v Praze 2, pro důvodné podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odstavce 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za současné aplikace ustanovení § 12 odstavec 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

2. Žalobce v podané žalobě namítl, že pokyn k odstranění vozidla z pozemní komunikace představuje zásah do vlastnického práva žalobce, když k zásahu neexistoval právní důvod. Až do dne podání žaloby žalobce neobdržel žádnou písemnost od příslušného správního orgánu týkající se podezření z přestupku, takže okolnosti již provedeného zásahu mu

nebyly objasněny. Závěr o spáchání přestupku podle § 125c odstavce 1 písm. k) zákona o silničním provozu je samostatný vůči závěru o právním důvodu zásahu podle § 45 odstavce 4 téhož zákona.

3. Žalobce namítl, že k předmětnému přestupku nedošlo. Podle ustanovení § 27 odstavec 1 písm. s) zákona o silničním provozu je zakázáno stát a zastavit na „jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména jízda ostatních vozidel“. Tato podmínka nebyla splněna, žalobce parkoval ihned za nejbližším vozidlem v zástupu vozů, které všechny stály na šterku za okrajem vozovky ve slepé ulici lemované rodinnými domy, kde to právní předpisy nezakazují. Pokud vozidlo nepředstavovalo překážku provozu, neměli strážníci městské policie právo rozhodnout o odtahu vozidla. Podle ustanovení § 45 odstavec 4 zákona o silničním provozu má strážník v případě překážky pouze možnost rozhodnout o odtahu. Strážníci však v posuzované věci nezvolili šetrnější řešení a nepřiměřeně zasáhli do vlastnického práva žalobce.

4. Závěrem podané žaloby žalobce zdůraznil, že zásah do jeho vlastnického práva byl zhoršen tím, že nebyl nikým informován nejen o domnělé existenci překážky, ani o odtahu vozidla. Protože se žalobce o odtahu nedozvěděl dříve, než o jedenáct dní později, navýšil se poplatek za odstavení odtahovaného vozidla na odtahovém parkovišti o 4 350 Kč.

Vyjádření žalovaného

5. Žalobce v podané žalobě zdůvodnil věcnou příslušnost městského soudu rozhodujícího ve správním soudnictví a pasivní legitimaci žalovaného. Pasivní legitimaci žalovaného Magistrátu hl. m. Prahy pak žalobce určil podle § 83 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož jde-li o zásah ozbrojeného bezpečnostního sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaný správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, tedy dle názoru žalobce je v daném případě dána pasivní legitimace Magistrátu hlavního města Prahy, provedl-li zásah strážník Městské policie hl. m. Prahy.

6. Podle ustanovení § 83 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.

7. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014 - 53, platí, že (i) „V řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (§ 82 a násl. s. ř. s.) je třeba vykládat § 83 s. ř. s. tak, že soud na základě tvrzení žalobce, eventuálně doplněného na výzvu soudu, a s přihlédnutím k dalším informacím, které má soud případně k dispozici, po právní stránce posoudí, kterému správnímu orgánu je s ohledem na tato tvrzení přičitatelné jednání, jež má být podle žalobce nezákonným zásahem“; (ii) „Liší-li se tento závěr soudu od projevu vůle žalobce označujícího žalovaného, upozorní soud žalobce na svůj závěr a vyzve jej, aby případně reagoval úpravou označení žalovaného. Pokud žalobce i poté, co byl soudem upozorněn na jiný právní závěr soudu ohledně otázky, kdo má být v dané věci žalovaným, setrvá na svém původním náhledu na tuto otázku a

neuzpůsobí patřičně označení žalovaného a návrh výroku rozhodnutí soudu [§ 84 odst. 3 písm. d) s. ř. s.], nemůže být jeho žalobě vyhověno.“

8. V souladu s uvedeným usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu soud vyzval na základě vyjádření žalobcem označeného žalovaného žalobce, aby sdělil, zda se ztotožňuje s hodnocením otázky, který správní orgán má být žalovaným v řízení o podané žalobě, a souhlasí-li s tím, že za žalovaného bude považováno Hlavní město Praha s tím, že uvedený subjekt označí jako žalovaného. Žalobce tak učinil písemností ze dne 25. 8. 2022.

9. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě dne 29. 7. 2022 uvedl, že strážníci městské policie rozhodli o odstranění vozidla žalobce dne 30. 4. 2022 poté, co se na místo samé dostavili na základě telefonického oznámení organizátorů společenské akce „*Dermacol Love Day*“, která se měla konat v nedalekém parku Grébovka v Havlíčkových sadech. Organizátor akce předložil platné opatření obecné povahy vydané Městskou částí Praha 2 ze dne 24. 3. 2022, ze kterého vyplývá, že v době od 30. 4. 2022 od 6:00 hodin až do dne 2. 5. 2022 do 14:00 hodin byla na přilehlých pozemních komunikacích (včetně místa parkování žalobce) stanovena přechodná úprava provozu spočívající v osazení přenosného dopravního zařízení B-28 „*Zákaz zastavení*“ s dodatkovou tabulkou E-13 „*Mimo Dermacol Love Day od 30. 4. 2022 do 2. 5. 2022*“. Dopravní značení tohoto záboru bylo podle přiložené fotodokumentace umístěno v místě odstranění vozidla v zákonem stanoveném předstihu a provozovatelům dotčených vozidel byla zachována lhůta nejméně třinácti hodin od počátku platnosti dopravního značení k možnosti přeparkování.

10. Vozidlo žalobce se nacházelo na nezpevněné krajnici pozemní komunikace v působnosti dopravní značky B-28 a zároveň nebylo vozidlem, pro které byla dodatkovou tabulkou stanovena výjimka. Vozidlo zároveň tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci, neboť svým umístěním bránilo vjezdu a stání vozidel organizátorů oprávněných ze záboru části pozemní komunikace a bylo tak způsobilé ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemní komunikaci, tvořilo tedy překážku provozu ve smyslu ustanovení § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu. Tím bylo založeno oprávnění strážníka městské policie rozhodnout o odstranění vozidla podle § 45 odstavec 4 zákona o silničním provozu na náklad jeho provozovatele.

11. Žalovaný zdůraznil, že mimo výše uvedené vzniklo podezření ze spáchání přestupku řidičem vozidla, který porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a stal se podezřelým ze spáchání přestupku podle § 125c odstavec 1 písm. k) téhož zákona. Otázka přestupku však není předmětem posouzení zákonnosti namítaného zásahu, nicméně z doložené evidence přestupků je zřejmé, že vozidlo žalobce na místě parkovalo v rozporu s pravidly provozu na pozemních komunikacích opakovaně. V daném případě však naléhavost situace vedoucí k odstranění vozidla byla zvýšena tím, že vozidlo žalobce bránilo oprávněnému vjezdu vozidla spolupořadatele dané společenské akce a tvořilo tak překážku provozu na pozemních komunikacích.

Další podání účastníků řízení

12. V replice ze dne 25. 8. 2022 žalobce reagoval na argumentaci žalovaného tím, že žalovaný nedoložil, a ve skutečnosti ani nechce tvrdit, že důvodem pro odstranění vozidla

byla bezpečnost provozu ve smyslu § 45 odstavec 4 zákona o silničním provozu. K ověření, zda vozidlo ohrožovalo bezpečnost nebo plynulost provozu, žalovaný nenavrl žádný důkaz, který by jeho tvrzení podporoval. Podle názoru žalobce měl žalovaný k vozidlu přistupovat jako k dočasné překážce ve smyslu § 19b zákona o pozemních komunikacích. Byť vozidlo stálo na místě záboru, nemělo být odtaženo na náklady provozovatele a nebyl naplněn žádný ze zákonných důvodů, pro který by žalovaný mohl rozhodnout o odstranění vozidla na náklady provozovatele. Vyjádření žalovaného jen potvrzuje neochotu správního orgánu šetřit práva žalobce a předcházet škodám, když není spravedlivé, aby následky jeho nekonání nesl osobně žalobce.

13. Žalovaný ve vyjádření ze dne 18. 10. 2022 poukázal na to, že závěr o tom, že vozidlo žalobce tvořilo v době jeho odstranění z pozemní komunikace překážku provozu, vyplývá z vyjádření zásahu přítomných strážníků městské policie. V daném případě není rozhodné, zda skutečně došlo k narušení bezpečnosti nebo plynulosti provozu, ale postačí, že překážka provozu je způsobila tento provoz na pozemních komunikacích narušit. Vozidlo žalobce se nacházelo v záboru určeném pro parkování oprávněných osob. Vozidlo parkující v zákazu zastavení navíc v místě samém může vytvořit překážku provozu na pozemních komunikacích už proto, že zákonem požadovaný průjezdní profil jízdního pruhu širokého tři metry pro každý směr jízdy není v takovém případě zachován.

Rozhodné skutkové okolnosti

14. Dne 30. 4. 2022 ve 21:05 hodin strážník Policie hl. m. Prahy, která je orgánem žalovaného, zjistil, že vozidlo žalobce modelu Škoda Octavia (SPZ X) stojí v ulici Perucká 30 v Praze 2.

15. Z oznámení podezření ze spáchaného přestupku, vyhotoveného strážníkem s identifikačním číslem 2679, plyne, že se tím měl řidič vozidla dopustit přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. V návaznosti na podezření z přestupku strážník pokynul k odstranění vozidla z vozovky.

16. Z oznámení podezření ze spáchaného přestupku, jakož i z protokolu o odtahu vozidla č. 690551 vydaného Správou služeb hl. m. Prahy dne 11. 5. 2022 plyne, že k odtahu vozidla mělo dojít na základě ustanovení § 45 odstavec 4 zákona o silničním provozu, a to po zjištění přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 27 odst. 1 písm. s) téhož zákona.

17. Žalobce byl nucen vozidlo vyzvednout na odtahovém parkovišti a na místě zaplatit částku 6 250 Kč, aby mu vozidlo mohlo být vráceno. O podezření ze spáchaní přestupku byl žalobce informován tak, že oznámení našel po 11 dnech poté za stěračem po odtažení vozidla.

Řízení před soudem

18. Městský soud v Praze přezkoumal předložený spisový materiál a dosavadní řízení před správními orgány z hlediska žalobních námitek podle ustanovení § 87 s. ř. s. Přitom dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.

19. K ústnímu jednání dne 15. 12. 2022 se žalobce nedostavil. Svoji nepřítomnost včas omluvil sdělením, že mu v účasti brání rodinné povinnosti. Pro případ, že by soud nevyhověl omluvě a žádosti o odročení jednání, poskytl soudu další vyjádření, v němž uzavřel, že nikdy nechtěl svým parkováním ohrozit ostatní účastníky silničního provozu. Až do současné doby mu nebylo odůvodněno, proč došlo k odtažení jeho vozidla. Postup žalovaného nelze akceptovat z toho důvodu, že jeho organizační složky nevykonaly žádnou snahu žalobce o nově vzniklé situaci dodatečně informovat a šetřit tím jeho ústavou zaručené vlastnické právo. Žalovaná dosud neposkytla žádný důkaz o tom, že žalobce vozidlo na místě zaparkoval až po umístění informace o záboru.

20. Soud vyhodnotil žádost žalobce o odročení jednání jako nedůvodnou. Jeho omluva byla včasná, nicméně nebyla shledána důvodnou, když žalobce nijak neupřesnil, nedoložil ani neosvědčil, co je důvodem jeho nepřítomnosti, respektive v čem „rodinné povinnosti“ právě v den jednání soudu, o němž byl vyrozuměn s dostatečným časovým předstihem již 23. 11. 2022, spočívají. Za této situace soud žádosti o odročení (i s přihlédnutím k tomu, že žalobce s touto eventualitou zjevně počítal a předložil písemné závěrečné vyjádření) nevyhověl a podle § 49 odstavec 3 s. ř. s. o žalobě jednal a rozhodl v nepřítomnosti žalobce.

21. Zástupce žalovaného správního orgánu u jednání soudu zdůraznil podle něho důležitou okolnost, totiž že jednáním žalobce nemuselo dojít až k následku vzniku překážky v provozu na pozemních komunikacích, ale postačovalo, že jednání žalobce bylo způsobilé takovou překážkou být. Z fotodokumentace je zřejmé, že překážka provozu potenciálně vzniknout mohla, když vozidlo zaparkované na krajnici vytvořilo zúžený jízdní profil. Přes osazení místa přenosnou dopravní značkou *Zákaz zastavení* žalobce znemožnil parkování vozidel s výjimkou a tím hrozila situace, kterou zákon pro odtah vozidla předpokládá, tj. vozidlo tvořilo překážku provozu a bylo nezbytné přikročit k jeho odtahu. Ze spisu je zřejmé, že žalobce na stejném místě parkoval dlouhodobě již v minulosti i přes stálé dopravní značení *Zákaz zastavení*, tj. i za normálních okolností a bez dočasné úpravy zmíněným opatřením obecné povahy porušoval zákaz zastavení. Vozidlo tvořilo překážku provozu, protože nebyl zachován dostatečně široký průjezdní profil. V místě akce byl zvýšený provoz a vozidlo žalobce znemožňovalo cíl záboru, takže šlo o legitimní důvod pro odtah vozidla.

22. Soud u jednání provedl důkaz výpisem z evidence přestupků žalobce, z něhož zjistil, že vozidlo žalobce má celkem devět záznamů v evidenci, z toho čtyřikrát se jednalo o přestupek žalobce spočívající v zastavení a stání na místě s dopravním značením *Zákaz zastavení*, a to ve dnech 12. 11. 2021, 5. 1. 2022, 21. 3. 2022 a 30. 4. 2022. Soud dále provedl dokazování fotodokumentací, informací Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního o předmětném pozemku parcelní číslo 4230/2, opatřením obecné povahy ze dne 24. 3. 2022, č. j. MCP2/138567/2022/ODUR/Bl, žádostí vedoucí odboru kanceláře starostky Městské části Praha 2 ze dne 23. 3. 2022 o povolení zvláštního užívání komunikace a vyjádřením hlídkového útvaru Městské policie hl. m. Prahy ze dne 22. 5. 2022 ke stížnosti žalobce. Soud vyslechl u jednání svědka Z. P., jenž byl jedním ze zasahujících strážníků. Svědek omluvil neúčast druhého předvolaného svědka P. K. a k věci po poučení uvedl, že v první řadě odkazuje právě na písemné vyjádření zpracované ke stížnosti žalobce. Odtah vozidla

byl realizován na základě žádosti organizátorů akce, kteří z hlediska povoleného záboru požadovali, aby lokalita byla prázdná, bez parkujících vozidel. Obvykle v podobných situacích strážníci po kontrole vozidla na základě vlastní iniciativy kontaktují provozovatele či řidiče vozidel, aby si vozidla přemístili, ale v případě nyní posuzovaném na vozidla žádný kontak nebyl nalezen a kontrolou v informačních systémech bylo zjištěno, že provozovatel vozidla má trvalé bydliště mimo Prahu. Strážníci vyhodnotili situaci z hlediska územního záboru a zaevidovali přestupek, otázkou dalších možností, jak informovat provozovatele vozidla, se již blíže nezabývali, protože to dělá vyhrazené oddělení.

23. Soud na základě provedeného důkazu svědeckou výpovědí vyhodnotil žalovaným navrženou svědeckou výpověď druhého na místě zasahujícího strážníka P. K. za nadbytečnou a dokazování tímto důkazem ukončil (ustanovení § 52 odstavec 1 s. ř. s.), neboť již neměl pochybnosti o skutkovém základu posuzované věci. Věc soud posoudil takto:

Právní rámec

24. Podle § 125c odstavec 1 písm. k) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.

25. Podle § 27 odstavec 1 písm. s) zákona o silničním provozu řidič nesmí zastavit a stát na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména jízda ostatních vozidel.

26. Podle § 12 zákona o pozemních komunikacích jsou součástí dálnice, silnice a místní komunikace a) všechny konstrukční vrstvy vozovek a krajnic, odpočívky, stavby a technická a jiná zařízení určená k provádění kontrolní činnosti při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, přidružené a přídatné pruhy, včetně zastávkových pruhů linkové osobní dopravy, b) mostní objekty (nadjezdy), po nichž je komunikace vedena, včetně chodníků, revizních zařízení, ochranných štítů a sítí na nich, strojní vybavení sklopných mostů, ledolamy, propustky, lávky pro chodce nebo cyklisty, c) tunely, galérie, opěrné, zárubní, obkladní a parapetní zdi, tarasy, násypy a svahy, dělicí pásy, příkopy a ostatní povrchová odvodňovací zařízení, silniční pomocné pozemky, d) svislé dopravní značky, zábradlí, odrazníky, svodidla, pružidla, směrové sloupky, dopravní knoflíky, staničníky, mezníky, vodorovná dopravní značení, dopravní ostrůvky, odrazné a vodící proužky a zpomalovací prahy, a e) únikové zóny, protihlukové stěny a protihlukové valy, pokud jsou umístěny na silničním pozemku.

27. Podle § 19a zákona o pozemních komunikacích silniční správní úřad opatřením obecné povahy dočasně zakáže nebo omezí stání nebo zastavení silničních vozidel na místní komunikaci nebo průjezdním úseku silnice nebo na jejich části, je-li to nezbytné z důvodu zajištění bezpečnosti státu, veřejného pořádku, bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, stavebních prací nebo údržby nebo z důvodu přírodních katastrof nebo jiných mimořádných událostí a odstraňování jejich následků. V opatření obecné povahy silniční správní úřad stanoví rovněž přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu. Dočasně zakázat nebo omezit stání nebo zastavení silničních vozidel na pozemních komunikacích podle odstavce 1 lze také opatřením obecné

povahy vydaným na návrh, který musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat vymezení rozsahu zákazu nebo omezení zastavení nebo stání, jeho předpokládanou délku a popis skutečností prokazujících naplnění důvodu podle odstavce 1. Podle odstavce 4 téhož ustanovení bylo-li dočasně zakázáno nebo omezeno stání nebo zastavení silničních vozidel podle odstavců 1 až 3, musí být příslušná dopravní značka na pozemní komunikaci umístěna a) nejméně 7 dní před prvním dnem dočasného zákazu nebo omezení, nebo b) bez zbytečného odkladu po nabytí účinnosti opatření obecné povahy, není-li možné dodržet lhůtu podle písmene a).

28. Podle § 19b zákona o pozemních komunikacích platí, že je-li to nezbytné pro naplnění účelu dočasného zákazu nebo omezení stání nebo zastavení silničních vozidel podle § 19a, je vlastník pozemní komunikace oprávněn odstranit silniční vozidlo ponechané na pozemní komunikaci v rozporu s tímto zákazem nebo omezením a odstavit je na vhodném místě. Po pominutí důvodů pro odstranění silničního vozidla je vlastník pozemní komunikace povinen vozidlo bez zbytečného odkladu vrátit na místo, odkud bylo odstraněno, nebo na jiné vhodné místo v bezprostředním okolí viditelné z místa, odkud bylo vozidlo odstraněno. Není-li to možné, oznámí vlastník pozemní komunikace provozovateli silničního vozidla a Policii České republiky místo, kde je možné vozidlo vyzvednout, a způsob jeho vyzvednutí. Bylo-li dopravní značení na pozemní komunikaci umístěno alespoň 7 dní před prvním dnem dočasného zákazu nebo omezení stání nebo zastavení silničních vozidel, nese náklady na odstranění, odstavení a vrácení silničního vozidla jeho provozovatel; to neplatí, prokáže-li závažné důvody, které mu znemožnily vozidlo včas odstranit. Nenese-li náklady na odstranění, odstavení a vrácení silničního vozidla jeho provozovatel, nese je v případě dočasného zákazu nebo omezení přijatého na návrh podle § 19a odstavec 2 návrhovatel.

29. Podle § 45 zákona o silničním provozu ten, kdo způsobil překážku provozu na pozemních komunikacích, musí ji neprodleně odstranit; neučiní-li tak, odstraní ji na jeho náklad vlastník pozemní komunikace. Není-li možno překážku provozu na pozemních komunikacích neprodleně odstranit, musí ji její původce označit a ohlásit policii. Podle odstavce 4 tohoto ustanovení platí, že je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista nebo strážník obecní policie, přičemž jde-li o dálnici, zajistí odstranění vozidla na výzvu policisty některá z osob uvedených v odstavci 1; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.

30. Ustanovení § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu za překážku provozu na pozemních komunikacích označuje vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace.

Posouzení důvodnosti žaloby soudem

31. V první řadě soud považuje za potřebné předeslat, že podanou žalobu posuzoval z hlediska splnění zákonných předpokladů, za nichž se může účastník řízení domáhat žalobou ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu. Žalobce takto svoji žalobu formálně označil, proto soud posuzoval, zda zákonem stanovené podmínky vyslovení ochrany soudu před nezákonným zásahem byly splněny.

32. Soudní řád správní dává v ustanovení § 82 a následujících s. ř. s. možnost každému, kdo tvrdí, že byl přímo dotčen na svých právech nezákonným zásahem správního orgánu, který není rozhodnutím a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou domáhat ochrany proti němu nebo určení, že zásah byl nezákonný. Žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky.

33. Z citovaného ustanovení soudního řádu správního lze dovodit, že pro závěr o tom, že žalobce je k podání žaloby aktivně legitimován, je třeba splnit následující předpoklady (obdobně klasifikuje uvedené předpoklady Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2Aps 1/2005 - 65, dostupném na www.nssoud.cz): Žalobce musí tvrdit, že byl přímo 1) zkrácen na svých právech 2) nezákonným 3) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, které nejsou rozhodnutím 4), byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo 5). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a následujících s. ř. s. soudem poskytnout.

34. V nyní souzené věci lze za samotný zásah považovat konkrétní jednání žalovaného prostřednictvím strážníků městské policie, kteří rozhodli o odstranění daného vozidla z pozemní komunikace z důvodu, že předmětné vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích ve smyslu § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu. Není sporu o tom, že zásah v době podání žaloby - a tím méně v době vydání rozhodnutí soudu - již netrval. Žalobce se podle žalobního návrhu domáhal určení, že zásah byl nezákonný.

35. Ještě dříve, než soud přikročil k posouzení věci samé, přezkoumal splnění zákonných podmínek přípustnosti podání zásahové žaloby, jak je vymezuje ustanovení § 84 odst. 1 a § 85 s. ř. s., spočívající v její včasnosti a řádném vyčerpání opravných prostředků.

36. Podle uvedených ustanovení zákon rozlišuje subjektivní lhůtu, jež činí dva měsíce ode dne, kdy se žalobce o nezákonném zásahu dozvěděl, a objektivní lhůtu, jež činí dva roky od okamžiku, kdy k zásahu došlo. Žalobce v podané žalobě uvedl, že k nezákonnému zásahu došlo dne 30. 4. 2022, žaloba byla podána elektronicky prostřednictvím datové schránky a soudu doručena dne 6. 6. 2022, tedy v zákonné dvouměsíční lhůtě.

37. Zákon o silničním provozu, neobsahuje žádnou právní úpravu, týkající se možných opravných prostředků proti rozhodnutí o provedení odtahu vozidla podle § 45 odst. 4 tohoto zákona, proto má soud za to, že i uvedená podmínka přípustnosti podání zásahové žaloby byla v posuzované věci splněna.

38. V dalším kroku své přezkumné činnosti se Městský soud v Praze zabýval otázkou, zda postup strážníků městské policie byl v souladu se zákonem a zda jej lze považovat za postup zákonný a respektující veřejná subjektivní práva žalobce.

39. Žalobní argumentace podstatu nyní projednávané věci zužuje na dvě klíčové otázky, tj. zda žalovaný (na místě zasahující strážník městské policie hl. m. Prahy) postupoval v rozporu se zákonem o silničním provozu při určení toho, zda zaparkované vozidlo představuje „překážku provozu na pozemních komunikacích“ ve smyslu § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu, když dospěl k závěru, že se o překážku provozu na pozemních komunikacích jednalo, a proto dokončil postup pro odstraňování překážek provozu na pozemních komunikacích podle § 45 odst. 1 a odst. 4 zákona o silničním provozu vydáním rozhodnutí o odtahu předmětného vozidla. A dále, zda bylo zvolené řešení přiměřené a zda nebylo možno užít k právům žalobce šetrnější řešení.

40. Citovaný § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu stanoví, že „*je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista nebo strážník obecní policie, přičemž jde-li o dálnici, zajistí odstranění vozidla na výzvu policisty některá z osob uvedených v odstavci 1; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.*“

41. Smyslem a účelem zákona o silničním provozu je především stanovit základní pravidla pro zabezpečení ochrany veřejného účelu, kterým je bezpečný a plynulý provoz na pozemních komunikacích. Ustanovení § 45 odst. 1 zákona o silničním provozu koncipuje objektivní odpovědnost toho, kdo způsobil překážku provozu na pozemních komunikacích tak, že stanovuje tomuto subjektu povinnost překážku neprodleně odstranit a neučiní-li tak, povinnost uhradit náklady na její odstranění vlastníku pozemní komunikace [srov. k tomu např. nálezy Ústavního soudu: nálezy sp. zn. III. ÚS 150/03 ze dne 6. 11. 2003 (publikovaný pod zn. N 128/31 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu č. 149), dostupný rovněž na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 12. 2014, č. j. 31A 11/2014 - 44]. V této věci stěžejní ustanovení § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu pak představuje ustanovení speciální, které určuje subjekty oprávněné k vydání příkazu k nucenému odtahu vozidla. Důvodem vydání takového pokynu k nucenému odtahu vozidla může být jak porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, tak také ochrana veřejného zájmu na průjezdnosti pozemní komunikace bez ohledu na zavinění. Pro aplikaci ustanovení § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu přitom není rozhodné, zda provozovatel spáchal přestupek či správní delikt nebo zda převáží veřejný zájem na průjezdnosti pozemní komunikace, protože toto ustanovení zakládá odpovědnostní vztah na principu odpovědnosti objektivní. Pro aplikaci citovaného § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu je však rozhodné, zda vozidlo tvoří překážku provozu na pozemní komunikaci či nikoliv, neboť pokud tomu tak je, „*policista nebo strážník obecní policie*“ je oprávněn rozhodnout (lépe řečeno dát pokyn či nařídit) o jeho odstranění.

42. Obecně tak lze říci, že zvýšené riziko odtahu vozidla hrozí tehdy, když brání provozu nebo užívá parkovací místo neoprávněně, tedy přes blíže specifikovaný zákaz parkování. Tato podmínka byla v posuzované věci splněna. Z výše uvedeného je pak zřejmé, že daná rozhodovací činnost policisty (nebo strážníka obecní policie) na místě se skládá ze dvou vzájemně navazujících fází, neboť musí nejdříve rozhodnout o tom, zda vozidlo vůbec tvoří překážku provozu na pozemní komunikaci ve smyslu § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu, a (v případě kladné odpovědi) rozhodnout o způsobu odstranění takového vozidla a kdo jej vykoná.

43. Podle § 27 odst. 1 písm. s) zákona o silničním provozu je zakázáno stát a zastavit „*na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména jízda ostatních vozidel.*“ Podle názoru žalobce okolnosti domnělého přestupku (ul. Perucká č. p. 30, Praha 2) nesplňují podmínku výše zmíněného ustanovení, tedy existenci ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Jde o slepou ulici lemovanou rodinnými domy, kde na obou stranách vozovky běžně stojí vozidla. Vozovka je v těchto místech široká sedm metrů, vozidlo žalobce je široké 1,8 metru a stálo na okraji vozovky. I při zachování bezpečné vzdálenosti jednoho metru proto ostatní vozidla měla stále k dispozici 4,2 metru vozovky.

44. Městský soud v Praze na základě výše uvedeného nejprve přistoupl k posouzení, zda skutek zjištěný strážníky na místě naplňuje zákonné vymezení ustanovení § 2 písm. ee)

zákona o silničním provozu, tedy zda je předmětné vozidlo překážkou provozu.

45. Vozidlo žalobce se nacházelo na nezpevněné krajnici pozemní komunikace v působnosti dopravní značky B-28 *Zákaz zastavení* a zároveň nebylo vozidlem, pro které byla dodatkovou tabulkou stanovena výjimka. Vozidlo zároveň tvořilo překážku provozu na pozemní komunikaci, neboť svým umístěním bránilo vjezdu a stání vozidel organizátorů oprávněných ze záboru části pozemní komunikace a bylo tak způsobilé ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemní komunikaci, tvořilo tedy překážku provozu ve smyslu ustanovení § 2 písm. ee) zákona o silničním provozu. Tím bylo založeno oprávnění strážníka městské policie rozhodnout o odstranění vozidla podle § 45 odstavec 4 zákona o silničním provozu na náklad jeho provozovatele.

46. Na základě provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že oproti stálé úpravě ještě zpřísněný dočasný zákaz stání silničních vozidel v Perucké ulici byl stanoven řádně a v souladu s § 19a zákona o pozemních komunikacích, neboť byl stanoven opatřením obecné povahy, jak předpokládá dané ustanovení, a příslušné přechodné dopravní značení bylo rozmístěno s náležitým předstihem do dané lokality.

47. Městský soud má s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu (zjištěným z obsahu správního spisu, mimo jiné z fotodokumentace z místa i z provedené svědecké výpovědi svědka P.) za to, že předmětné vozidlo nepochybně překážku provozu představovalo, neboť svým umístěním na komunikaci muselo nebo přinejmenším mohlo znamenat hrozbu jak pro plynulost provozu, kdy nutnost objetí vozidla může narušovat hladký průjezd v garážích a vést k nejrozumnějším kolizním situacím, tak potenciálně též pro bezpečnost provozu, kdy vozidlo bylo vzhledem k svému umístění na komunikaci způsobilé při nepozornosti projíždějícího řidiče zapříčinit dopravní nehodu.

48. Překážka je z hlediska shora uvedených ustanovení definována jako cokoliv, co by mohlo (zde je první místo nepřesné interpretace, neboť to nemusí být nutně to, co ohrožuje, ale postačí, že by mohlo) ohrozit bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Mezi takové potenciálně ohrožující elementy zahrnuje zákon např. vozidlo ponechané na pozemní komunikaci (v dané souvislosti rozumějme neoprávněně zanechané vozidlo, protože oprávněně zanechané vozidlo samozřejmě překážkou být nemůže). A patrně zde je nejvíce patrný rozdíl mezi definicí zákona a obvyklou definicí toho, co může být ohrožením bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Z hlediska shora uvedeného ustanovení § 2, písm. ee) silničního zákona je neoprávněně ponechané vozidlo na pozemní komunikaci elementem, který by mohl ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu a tudíž i překážkou v provozu.

49. Jediným kritériem, zda vozidlo překážkou v provozu je nebo není, je proto oprávněnost nebo protiprávnost jeho umístění, tedy odpověď na otázku, zda je zaparkováno v souladu se zákonem nebo v rozporu se zákonem. Není proto rozhodné, zda vozidlo fakticky někomu překáží nebo ne. Podle shora uvedených ustanovení naplňuje definici překážky v provozu všechno to, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost, čímž se současně rozumí i neoprávněně stojící vozidlo. Ze shora uvedené definice proto plyne, že neoprávněně stojící vozidlo je překážkou v provozu vždy, neboť je dle zákona vždy tím, co by mohlo ohrozit bezpečnost a plynulost provozu.

50. Silniční zákon totiž neřeší faktické ohrožení nebo překážení předmětného vozidla. Jako za jedinou podmínku naplnění kritérií překážky považuje protiprávnost umístění vozidla. Jestliže je tedy vozidlo zaparkováno na chodníku, v křižovatce, na přechodu pro chodce, za zákazovou značkou „Zákaz zastavení“ a podobně, pak je zaparkováno v rozporu s pravidly silničního provozu. Tím se automaticky a bez dalšího stává tím, co by mohlo ohrozit bezpečnost a plynulost silničního provozu, tudíž překážkou provozu a tudíž i předmětem odtahu. Jakékoli argumenty, že vozidlo fakticky nepřekáželo, nejsou proto relevantní, neboť tato fakticita není důležitá, jak bylo shora popsáno. Jakkoli je tedy možno (věcně) souhlasit s tím, že vozidlo být odtaheno nemuselo, zákon v takovém případě porušen nebyl, neboť jím nastavené podmínky neberou v úvahu faktické překážení vozidla, nýbrž pouze to, zda je zaparkováno v souladu se silničním zákonem nebo v rozporu s ním. Příčinou tohoto závěru je určitý posun v obecném výkladu pojmu překážky a definicí, jak ji zná silniční zákon. V případě odtahů proto není důvodná argumentace tím, že vozidlo fakticky nepřekáželo, neboť taková podmínka pro naplnění zákonných požadavků odtahu splněna být nemusí.

51. Protože soud neshledal, že by provedením odtahu žalobcova vozidla v nyní posuzované věci byl porušen zákon, tedy že by došlo k nezákonnému jednání strážníka městské policie, nezabýval se již blíže dalšími žalobními námitkami, k nimž snad jen pro úplnost lze uvést, že, jak vyplývá z ustanovení § 45 odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích, může policista nebo strážník obecní policie rozhodnout, v případě, že majitel vozidla, které tvoří překážku v provozu na pozemní komunikaci, tuto překážku neodstraní, o odstranění vozidla. Oprávnění rozhodnout o odstranění vozidla, tvoří-li překážku provozu na pozemní komunikaci, je zároveň uvedeno v ustanovení § 124 odst. 9 písm. j) téhož zákona. Jestliže je nařízeno odstranění vozidla, nejedná se o úkon dle zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, nýbrž je postupováno dle zákona č. 361/2000 Sb. Ze shora uvedených skutečností vyplývá, že při aplikaci tohoto oprávnění není vydáváno žádné rozhodnutí ve smyslu správního řádu. Při odtahování vozidla je zadokumentováno místo a stav odtahovaného vozidla, pro následné řešení protiprávního jednání. Jak vyplývá z výše uvedených skutečností, není aplikaci tohoto oprávnění vydáváno žádné písemné rozhodnutí a nejedná se v případě odstranění překážky provozu na pozemní komunikaci o úkon podle správního řádu.

52. Z výpovědi svědka P. má soud za to, že na místě samém zasahující strážníci žalovaného učinili vše, co bylo myslitelně v jejich možnostech, pro zjištění a navázání kontaktu s řidičem či provozovatelem vozidla před nařízením jeho odtahování. Pokud však na vozidle nebyl ponechán žádný identifikační kontaktní údaj a strážníci zjistili, že provozovatel vozidla má mimopražské trvalé bydliště, jen stěží lze požadovat více, co by mohli učinit pro to, aby byl žalobce o odtahu dříve informován. Naopak – soud má za to, že žalobce, jenž je osobou práva znalou a tedy i s problematikou obeznámenou a v oboru erudovanou, si nepochybně měl (a musel) být vědom rizika odtahu vozidla ponechaného na místě zákazu zastavení. Namítá-li, že mu dosud nebyl předestřen žádný důkaz pro tvrzení, že vozidlo bylo na místě zaparkováno až po umístění informace o záboru, pak podle mínění soudu nesprávně chápá břemeno tvrzení a důkazní břemeno, neboť soud je přesvědčen o tom, že žalovaného taková důkazní povinnost netíží a je to naopak žalobce, kdo v případě, že tvrdí, že vozidlo na místě samém parkovalo již před datem 30. 4. 2022, 6:00 ráno, je povinen toto tvrzení prokázat a navrhnout k prokázání konkrétní důkazy.

26/2022

K tomu ovšem v posuzované věci nedošlo.

53. Daná překážka provozu byla podle přesvědčení soudu takového charakteru, že představovala ohrožení hodnot chráněných veřejným právem, jako je zejména ochrana plynulosti a bezpečnosti provozu, tudíž též ochrana zdraví, majetku, v neposlední řadě i životního prostředí. Nebezpečí, že dojde k ohrožení těchto hodnot při vzniku dopravní nehody, je reálné, nejde jen o hypotetickou možnost. Toto ohrožení přitom dle názoru soudu nelze odstranit jinak. Tyto aspekty žalovaný ve své správní úvaze zasahujících strážníků zohlednil.

54. Městský soud v Praze připouští, že odstranění vozidla je poměrně výrazným zásahem do užívacího práva provozovatele vozidla. Soud je však zároveň přesvědčen, že právo na bezpečnost a plynulost provozu v posuzovaném případě nad užívacím právem žalobce (provozovatele vozidla) převáží. Odstranění vozidla tudíž soud považuje za přiměřený zásah do práv jeho provozovatele. Jinými slovy, soud shledává, že odstranění vozidla s ohledem na konkrétní okolnosti případu sledovalo legitimní účel, tj. zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu, a to zejména v rovině preventivní, je úkonem způsobilým tento účel naplnit, a zároveň zde není šetrnější způsob k dosažení sledovaného legitimního účelu. Odstranění vozidla představujícího překážku provozu je proto v daném případě vhodným, potřebným a přiměřeným způsobem, jak ve věci rozhodnout.

55. Městský soud v Praze tedy shledal, že právo na ochranu majetku nemá v tomto případě přednost před právem na plynulé a bezpečné užívání komunikace. Toto právo lze podle názoru soudu pokládat za dostatečně závažné, aby ospravedlnilo zásah do práva žalobce na jeho užívání.

Závěr a náklady řízení

56. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že se správní orgán žádného z žalobcem vytýkaných pochybení nedopustil, žalobcem popsané jednání strážníků městské policie hl. m. Prahy nevykazovalo znaky nezákonného zásahu a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

57. O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož žalobce, vzhledem k tomu, že nebyl ve věci úspěšný, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaná, které by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení, nad rámec jejího běžného výkonu úředních činností, nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. prosince 2022

Mgr. Marek B e d ř i c h ,
předseda senátu